

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. VI. Quartum, crebra peccatorum confessio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

suæ, ante omnia. Speciosissimos titulos excogitat caro, quibus suam turpitudinem vellet: mille veritatis intrinsecus, ut fallat.

Diu secum ipse in hunc modum luctatus est: recitâ contentionem. Demum invenit virtutem viam, & ipsa sibi necessitas reperit exitum. Ad preces iterum, velut ad sacram anchoram confugit. Precibus & lacrymis diu intentus in soporem solvitur. Hic ea vidit, ut expectatus, & fletet præ lætitiâ, & præ Numinis reverentiâ tremere. Inde omnis, inquit Damascenus, confectio mulieris pulchritudo, cæno & sanie sudor ipsi visa est. Ita codæmonum insultus acerrimi repressi sunt precibus. Ergo, mi Deus, continentiam jubes; da quod jubes, & jube quod vis. Sed precibus recte jungitur Confessio.

CAPUT VI.

Quantum INCONTINENTIÆ antidotum, CREBRA PECCATORVM CONFESSIO.

Prov. c. 22. vers. 11. **Q**ui diligit cordis mundiciam propter gratiam laborum suorum habebit amicum Regem. Nihil æquè favores divinos emertur, quàm nitidam semper ac tertam habere conscientiam. Conscientiam verò ita puram non facile conservabit, nisi qui eam crebrius emaculaverit. Id frequens peccatorum confessio potest: hæc autem vix erit integra, si sit rara, ut verissimè dixerit Bernardus; Computatio dilata; multa facit oblivisci. Qui rationes suas raro inspicit, vix est ut non aliquid pertranseat connivente oculo: & sicut acutiores illi sunt, qui, si non quot diebus, quor hebdomadibus saltem suarum rationum libellum relegunt, ita vitæ plerumque purioris sunt, qui conscientia navos, singulis hebdomadibus ad sacerdotis aures deponunt: *Velox confessio, velociter medicinam facit.* Et hæc prima frequentioris Confessionis causa est. Do & alteram.

Præservat à lapsu. Sunt quotidiana delinquendi pericula, quibus expositi vivimus. Diabolus, Caro, Mundus, noti hostes: tentant, vellunt, rogant, alliciunt, renitentes urgent, trahunt, tantum non cogunt, & hoc unum agunt, ne boni simus, nec Conscientia maculas tam studiosè observemus, easque non nisi tardè & segniter eluamus. Quid tibi cum tam delicatâ & tenerâ conscientia (ajunt illi deceptores nostri) habebis semper quod agas. Aeternum tibi creas negotium, & simul molestissimum semper erit, quod abstergas, & nullum laboris reperies finem. Non subolet hic tibi quid machinentur hostes tui: hæc consilia sunt segeta diaboli in amicum vestiti. Si nolis ea tibi obesse, detege. Qui denudat arcana amici, fidem perdit. Amicitiam simulat cacodæmon; tu cuncta ejus arcana pande, confessione quàm creberrimâ, & lavatum hunc amicum facillimè vitabis. Quod Bernardus de Communionis, idem ferè de Sacramento Confessionis asseri potest: Duo illud Sacramentum, inquit, operatur in nobis, ut videlicet & sensum minuat in minimis, & in gravioribus peccatis tollat omnino consensum. Consilium Tridentinum affirmat eos, qui hoc sacramentum debitâ præparatione obeunt, cultodine statim succumbant temptationibus, & multò facilius in viâ virtutis, cautiore jam & vigilantiores, progrediantur.

Eccli. c. 27. vers. 17. **I**psa verò (sunt verba Concilii) hujusmodi Confessionis difficultas, ac peccata detegendi verecundia, gravis quidem videri posset, nisi tot tantisq; commodis & consolationibus levaretur, quæ omnibus, digne ad hoc sacramentum accedentibus, per absolutionem certissime conferuntur. Locuples testis experientia est iis in urbibus, ubi crebrioris confessionis usus, multo per omnem vitam sine gravioribus peccatis agere.

Sed & tertiam causam subjicio, cur conscientia cre-

A briori confessione purganda sit. Id luminis in hoc Pœ-Mentem nientia Sacramento acquiritur, quo peccata eorum. Illuminat. que origines longè facilius discernuntur. Initium est salutis, notitia peccati. Nam qui peccare se nescit, corrigi non vult: deprehendas te oportet, antequam emendes. Existimas tu, aliquid de remedio eos cogitare, qui mala sua virtutum loco numerant? quidam vitii gloriantur. Ideo quantum potes, te ipse coargue, inquire in te, accusatoris primum partibus fungere, deinde judicis, novissimè deprecatoris, aliquando & te offende. *Seneca. ep. 121. fin.* Votum est vatis regii: Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte, nequando dicat inimicus meus: pravalui adversus eum. Conciones publicæ si quos feriant ad emendationem, hoc ipso minùs feriunt, quòd feriant multos; ea verò monita quæ à Confessario suggeruntur cavendis vitiiis, in concionis vicem sunt, tantò efficaciora, quantò minùs multis dicuntur, cum uni soli dicantur. *Prov. c. 21. vers. 8.* Cum dispositione initur bellum; &, erit salus, ubi multa consilia. Bellum tibi propudiciâ diu felix non erit, nisi ad illud te disponas exomologesi crebriore, in quâ etiam consilium capias de Castimonie hoste felicius vincendo. Hostis certè vaferrimus est, & ferè inquilinus, nec in ullâ uspiam arenâ, tam præfenti opus consilio, quàm in hac.

§. I.

His quarta accedat causa. Piacularis confessio nunquam repetitur sine novo divina gratiæ augmento. Quantum Deo displicet impudentia peccantis, tantum ei placet verecundia contentis. Verè Bernardus; *De invid. dem. c. 1.* Omnis, inquit, spes veniæ & misericordie in confessione est; ne potest quis justificari à peccato, nisi prius fuerit confessus peccatū. Ex eo enim unusquisque justus esse incipit, ex quo sui accusator extiterit. Ideo Pipinus sub Dagoberto Galliarum Rege, Major Domus, hoc est, Aulae Præfectus & à Rege proximis, vir probatissime vitæ, famæque integerrimæ, & qui non immerito disciplina regum vocaretur, quoties de noxis confessurus venerat, sacrum hoc tribunal nudis pedibus accedere solebat, in signum seriæ penitentia.

Vis etiam quintam causam? Qui recusat esse cautus, nec caustus erit. Castissimos plerique videas quos caustissimos. Castitas & Pudicitia omni vitio veneto tenacius quid sunt, & illis levi aut vitiantur, aut perduntur. At verò cautelas huic crystallino valè servando necessarias, maximè docet frequens Confessio; idè codæmon, ille technarum & mille artium magister, adè laborat, ut confessionem faciat invisam & gravem. Tædia ingerit, negotia obtrudit, varia caustatur, omnem movet lapidem, ut confessio & rara sit & frigida. Hæc, inquit veterator, exigua sunt; quid opus in minutissimis trepidare? quam tu conscientia lanienam patieris, si tantâ scrupulositate observes quævis minutula? Tu verò, mi juvenis, etiam minutissima cave, ni ad majora velis prolabi. Qui spernit modica, paulatim decider: Nec cavebit magna, si negligat ea quæ videntur minuta.

Huic sextam etiam causam adjungo. Quies & gaudium Conscientia, non nisi à crebra Confessione est. *Eccli. c. 29. vers. 1.* Omnia, inquit Bernardus, in confessione lavantur, conscientia mundatur, amaritudo tollitur, peccatum fugatur, tranquillitas redit, spes reviviscit, animus hilarescit; post Baptismum nullum aliud nobis constitutum est remedium, quàm confessionis refugium. Quotidie sordium aliquid contrahimus, quotidie inquinamur (ea hujus vitæ ratio est) & nisi contritas sordes eluamus creberrimè, nimium quantum augent, & pædè in immensum excreverunt, sic è gravis non multis arena maris. Regum optimus fuerat & sanctissimus David, quia tamen penitentiam distulerat, seipso inquit, me mala, quorum non est numerus, comprehenderunt; *Psalm. 51. vers. 10.* me iniquitates meæ, & non potui ut viderem. Multiplicate sunt super capillos capitis mei. Ejus generis sunt hæc sordes animi,

mi, ut, nisi quamprimum expurgentur poenitentia, mox alia atque alia ipsis accrescant. Inde fit, ut, qui in sordibus est, sordescat adhuc. Et quæ Conscientiæ quies sit aut hilaritas in perpetuo harum sordium augmento? Puram effice Conscientiam, si eam ridere velis: tolle nubes tot nozarum, si serenam eam cupias: tranquilla non erit inter hos peccatorum morsus; tolle vermes qui eam lacerant. Sed levia, inquis, peccata, pacem animi non disturbant.

Suas habet etiam leve peccatum morsuunculas: quamdiu has ferre mens cogitur, tamdiu suavis ei quies non erit, sed nec unquam serio hilarescet. *Secura mens quasi jubeat convivium.* At verò securam habebis nunquam (sanctissime assero) nisi ab illo veræ securitatis prædicio, Poenitentia sacramento, eoque quam creberrimè repetito. Tum demum jucundo frueris epulo, cum vellicantes animi vermes occideris. Si diu hos vivere sinas, perit tibi tuum hoc convivium. Ubi puncturæ, ibi molestiæ: nec serio se hilarem credit conscientia, nisi ab omni verme, qui lancinat, ex integro sit libera. Jugi convivio illo non fruitor, nisi *secura mens*. Secura non erit, nisi pura sit, & quasi semper à Confessione recens lota.

§. II.

Hic septimam atreco causam priori asinem. Plurimi sanctorum hominum, viri feminæque, quibus cordi erat conscientia quies & tranquillitas, Confessionem, quantum licuit, creberrimè iterarunt. Fecerunt qui quotidianâ confessione animum lustrarent: sæpius voluissent, si per alios licuisset.

Birgerus, homo nobilis & potens, D. Birgitæ patens, singulis diebus Veneris ad sacerdotis pedes se abjecit confessioni faciendæ. Eamque facti rationem assignans: Ita inquebat; mea hodie cum bono Deo componam & transigam, ut quidquid molestiarum ceteris diebus in me ille immiserit, æquo ego animo id perferam. Idem fecit per omnem vitam, & Birgeri filius, qui illam insuper clausulam adjunxit, ut confessionem voluntaria sui diverberatio exciperet. Idem fecit & Birgitta filia, cumque sibi morem à teneris annis indixit. In eandem legem juravit Birgitæ maritus Ulpho. Idem alii religiosissimi hujus familiæ præstiterunt. Idem prorsus B. Lydvinae avus in more habuit, qui ubi die Veneris animum Confessione purgasset, postero Sabbaro corpus jejuniis exercuit, nec in cibum aliud, quam panem & aquam admisit. Ea semper integerrimorum hominum mens fuit, aut nullam conscientia labem admittente, aut incuriâ qualicumque admissam, quamprimum abstergere.

Ab his in diversum abeunt illi, quibus volupe & jucundum est sordibus mergi, qui liberrimè peccant, quibus in vili frons est & pudor: at verò cum de peccatis instituenda est confessio, hic illi frontem induunt aheneam, illi hoc *verecundiam* vocant. Nimirum flagitiosè erubescunt fateri, quod patrare minimè verebantur: ad flagitia effrontes, ad noxium silentium pessimè verecundi.

Hic mihi in mentem est, nec sine gemitu recordor, quis ante annos centenos, Lutheri ævo rerum status fuerit. O sæculum, planè non aureum! difficile tunc erat ab hæreticis Catholicos cognoscere. Sacramento rum usus vix ullus. Confessio quotannis erat una, eaque frigidissima, aut Confessionis mera puta ceremonia. Hæc enim talia plerumque quo rariùs, hoc pejùs facimus. Ita tunc omnia invalerat languor, ut sæpius quam semel anno toto divinum epulum accumbere ad instar piculi haberetur. In arcto, & velut in extremâ tegulâ stabat tunc temporis Religio & Pietas, & pudori erat nolle sapere cum insanis. Hæc planissima via erat ad gratiantem jam heresin. Quid facilius plurimis, quam

A nunquam amplius de peccatis confiteri, qui antea semel tantum in anno id facere consueverant: Quod rarissimè fit, non difficulter penitus omittitur, illud præsertim quod plus tormenti habet quam oblectamenti. Sed, propitio Deo, ita jam mutarunt tempora, ut affirmare audeam, quisquis nostro hoc ævo, annuam dumtaxat confessionem instituit, hoc omnibus de seipso suadet, ne se alium esse credant quam frigidissimum Christianum: qui, nisi lex urgeret, nec semel quidem per annum conscientiam expiaret, suis sordibus contentus. Fugiamus, Adestime, fugiamus letalem hunc veterum, sæpe peccamus, sæpe etiam peccasse doleamus.

§. III.

ADESIM. Sed quò confessio tam crebra? an non abundè satis menstrua? PARTH. Vix est ut credam hic te serium esse. Sed an non causas recitavi ejus brò sordescit, sæpe mundandum. quod affirmo? Obsecro te, vel tantum humanæ voluntatis inconstantiam & pravitatem cogita; nisi ea novis quotidie stimulis agatur ad rectum, in obliqua tedit, ad veritatem abijt, diffluit ad inhonestam & noxia. Vides hoc horologium continnè & affabrè factum? nisi pondera quibz die attrahantur, oriabitur velut mutus & elinguis excubitor; nec indice nec tintinnabulo loquetur. Vides illic in angulo textilem rotam aranearum? parietis diu non absterfi argumentum hoc est. Vitant araneæ cubacula illa ditorum, quæ scilicet ancillarum creberrimè devertit. Vides hanc citharam exasclatam dexterrimè? sed nisi fidium discordia ad musicæ leges sapius concilietur, dissona voce pullanti respondebit. Vides, hanc mei stropholi lineam nivem? usû sordidatur, & in atrorem declinat, ni sapius lavetur. Ea prorsus Conscientia nostræ ratio est, nisi eam confessione sæpius lavas, mox in eâ maculas, impuritatem, sordes videbis. Quare vitia sua nemo libenter confitetur: quia etiam nunc in illis est. Somnium narrare, vigilantis est: & vitia sua confiteri, sanitatis indicium est. Expergiscamur, ergo, ut errores nostros coarguere possimus.

Sed, num libet audire, occurrat etiam causam? Brevissimè id perstringo, cujus jam supra mentionem feci. Diabolus infomnis, pervigil, septiceps draco, monstrum inquietissimum, aliis atque aliis insultibus nostram præcipuè pudicitiam incurfat, millies victus aliquam tandem acquirendam victoriam non desperat: via verò quâ tot hostiles incurfiones avertas aut etiam antevertas, certior vix est ulla, quam Poenitentia Sacramentum, & frequens Confessio. Cum proditur hic hostis, vincitur; quamdiu latet, victoriæ partem obtinet. Ævo Joannis Chrysostomi, horrificus leo magnam agris, pecori, villis, hominibus cladem intulisse fertur. Venerunt ad optimum Pontificem qui suppetias peterent. Ille pro suggestu respondit, non aliam sibi ejus vastitatis causam fingerent, quam divinæ legis contemptum, qui passim inter ipsos invalesceret. Avertendæ autem huic cladi poenitentiam & peccatorum confessionem suavit.

Volant quandoque per orbem querelæ: Num ergo diabolus omnes rupit catenas, omnia fregit repagula? an omnibus vinculis liberè grassatur, & jam non rogat, sed imperat? ita videtur fuisse eo tempore quo Dei filius in crucem actus est, ipse Christus testatur: *Hæc est hora vestra, & potestas tenebrarum.* Videri tunc potuit cacodæmon omnes sui carceris clathros effregisse. Hujus mali præsciis bonus Jesus s discipulis pedes lavit, Eucharistiam porrexit, vigilare jussit, & orare: Tali certè tempore, talia sunt querenda remedia. Ergo, cum Stygiæ procellæ in te ruunt se viore impetu, pedes lava, affectus & conscientiam purga, ad Eucharistiam propèra; vigila, & ora.

Gg

§. IV. Finis.

Tom. I.

§. IV.

Finio, ad Nonam & ultimam crebrae confessionis causam. Omnia nobis tuta sunt, nunquam erit vita. Mors incertissima est, & subiti casus, eo saepe loci ac temporis, quo minime veremur, nos opprimunt. Quoties, quaque sollicite protulit, & omnium Evangelistarum voce, Christus monuit: in omne temporis momentum paratos nos esse. Neque ferè aliud aequè incolavit, quam hoc unum, **VIGILATE**. Oie Marthæ clamat: **Vigilate, nescitis quâ horâ Dominus vester venturus sit.** **Vigilate itaque, quia nescitis diem neque horam.** **Vigilate & orate, ut non ineretis in tentationem.** Per Beatum Marcum, non minus contentè nos in clamat: **Videte, vigilate, & orate, nescitis enim quando tempus sit.** **Vigilate ergo, nescitis enim, quando Dominus domus veniat, an mediâ nocte, an galli cantu, an mane, ne cum venerit, inveniat vos dormientes.** Quod autem vobis dico, omnibus dico, **Vigilate.** Quæso te, qui sincerius nos & ardentius exhortetur ad indefessas vigilas? At idem protulit per sanctum Lucam impensissimè commendat: **Vigilate itaque omni tempore orantes, ut digni habeamini sugere ista omnia que futura sunt, & stare ante filium hominis.** Quid crebrius monet Beatus Paulus, quàm hoc ipsum: **propter quod vigilate. Vigilate, sicut viri.** Quoties divus Petrus hoc ipsum admonuit: **Vigilate in orationibus: Sobrii estote, & vigilate, quia adversarius vester diabolus, tanquam leo rugiens circum, querens quem devoret.** Nec aliud vigilatissimus Joannes vociferatur: **Esto vigilans: si non vigilaveris, veniam ad te tanquam fur, & nescies quâ horâ veniam ad te.** Beatus qui vigilat, & custodit vestimenta sua. Et, mihi Adesime, nihil tam necessarium nobis quàm **VIGILARE**. Atqui malè in rem suam vigilat, qui tam rârè per Pœnitentiæ sacramentum, ad Mortis adventum se parat. Non exhorret mortem: promptus, paratus est migrare, qui de peccatis frequenter confessus, vitæ suæ rationes sapias inspexit. Prodiunt historie sacerdotem quemdam, virum admodum religiosum, quotidie confiteri solitum, antequam sacris operaretur. Hic ad extrema deductus monetur, ut ad exomologesin se parat vitæ suæ ultimam. Ille, accepto hoc nuncio, sublati in celum quâ oculis quâ manibus: Ergo, inquit, benedictus sit Dominus meus Iesvs: triginta jam anni sunt & plures, ex quo quotidie aliter confessus non sum, quàm si confessio alia non esset subsecutura; ac proinde tatis mihi modo erit confiteri, tanquam mox à Confessione sacrum facturo. Hoc, **VIGILARE** est. Optimum Augustini consilium est: **Præveni Deum: non vis ut ipse puniat, tu puni. Punendum est peccatum: si puniendum non esset, nec peccatum esset.** Non te pudeat coram uno dicere, quod te non puduit forsitan coram multis facere: Nam, ut Bernardus loquitur, **Simulata confessio non est confessio, sed duplex confusio. Ades.** Quod obducam, Partheni, sanè non habeo, nisi meum tunicum & pigrum **NOLL**. Sed connitare ut id in me **VELLE** fiat. Persuasiu me tenes. **PARTH.** Ergo ad Lympham transeo.

CAPUT VII.

**Quintum INCONTINENTIÆ antidotum,
JEIUNIA, & ABSTINENTIÆ
EXERCITIVM.**

Ignis qui valentem materiam occupavit, aqua, & interdum ruinâ extinguendus est: ille qui alimentis deficitur, sua sponte subleuit.

Subtrahere ligna foco,

& fugâ vix notabili evanescet ignis. Ignis ex Orco est Luxuria, quæ ipsum etiam corpus inflammât. Oppressam vis hanc flammam: pabulum corpori subtrahere, & licet extingui non sentias hunc ignem, certè senties ex-

tingentem. Fames amica est virginitati. Spiritum jejuni Plin. lib. 2. hominis fugat serpentem: jejuni virtus Scyrium dra. cap. 4. conem. Hæc una omnium Sanctorum Patrum vox est. Basilus: **Jejunium, inquit, contra exercitum demonum dat.** **Jejunium, inquit, contra exercitum demonum naturam, inquit, inquit, constitutum est jejunium.** Hieronymus: **Pulchra res est, inquit, jejunium quod demones terret.** Origenes: **Cum jejunatis, inquit, demones vincitis, omnemque illius classen malignam retrorsum agitis, mala desideria effugatis.** Athanasius: **Jejunium vim, ait, spiritus mali meretur.** Ambrosius: **Nallum, inquit, remedium majus contra inimicum serpente potest invenire, quàm jejunium.** Quid multa? diabolus nemo vicit sine jejunio. Jobus, illud celi spectaculum, jam undique infelicissimus, ipsis septem diebus jejunavit, Origene affirmante. Joannes, Domini prodromus, vixit non manducans neque bibens: adeo enim parci cibi potiusque comedere, nec bibere videri potuerit. De Apostolorum jejunio, prædixit Christus: **Auferetur ab eis sponsus, & tunc jejunabunt.** Paulus, non unum alterumve jejuni diem subimet indixit, sed in jejunio multum, in fame & siti, corporis rebellionem expugnavit. Antonius per omnem vitam (Athanasius id prædicat) adeo pertinacis fuit jejuniis, ut nonnunquam biduo tri-duoque impransus & incenatus ageret, & quartâ demum die, panis aliquid, sed parvisimè gustaret: sal ei pro omni condimento, pro generoso Cretico fuit frigida. Hilarion quindecim annorum juvenis, ut omnem in se carnis petulantiam expungeret, ejusdem æmulus abstinentiæ, post occasum solem quindecim caricis, nescio an famem fallere, an irritare sic solitus. Cumque ne sic quidem omnem libidinis scintillam in se sopitam crederet, jejunium adeo intendit, ut triduum & quadriduum sine omni alimento duceret usque dum vix amplius spirare posset.

§. I.

Sunt morbi, in quos medici liberè pronunciant: mittatur venâ sanguis, nec prius sitatur dum linquatur animus. Morbi vehementia lene remedium contemnit. Hoc idem fecum Hilarion egit, ita succurrentem putabat animo, dum deficeret caro; neque enim hac salvâ sanum sibi spiritum promittebat. Herbarum succo, inquit Hieronymus, & paucis caricis post triduum vel quadriduum, deficientem animam sustentabat, & juniorum laborem labor operis duplicabat; sic jejunio attenuatus, & in tantum exsilio corpore, ut vix ossibus elegit, hæreret. Verum est omnino Beati Ambrosii effatum: **Quod nocet corpori, juvat spiritum.** Et Christi verissimum: **Hoc genus non ejicitur, nisi per orationem & jejunium.** Actio enim demonia (inquit Hieronymus) decuit Dominus, non nisi oratione & jejunio posse superari: Certè sic est: acerrimus ille Luxuriæ spiritus hoc genere armorum enervatur: de quo Augustinus: **Videte ergo, inquit, charissimi, quanta sit jejunii virtus, ut id facere jejunium valeat, quod Temp. Apostoli nequiverunt.** Inde pulcherrimè atque validissimè ratiocinatus Ambrosius. **Videte ergo, ait, quæ sit jejunii virtus, quanta homini suo præstet gratiam, quod tantam præstet alteri medicinam: videre quomodo proprium sanctificet hominem, quod ita purificat alienum. Mirum, ter mirum: alter jejunat, & alteri prodest jejunantis abstinentia, iste pharmacum sumit, & ille vi pharmaci curatur.** Quod etiam D. Leo Pontifex admiratur: **tam grata est, inquit, Deo, quàm terribilis diabolo jejunantis oratio.** Quod si ea est virtus jejunii, ut qui illo munitur, infestorem demonem ex alieno pellat corpore, quomodo magis poterit impugnatorem è suo? alieni vim jejunii, in eo quem jam occupat, non sustinet cacodemon, & quomodo sustinebit proprii in eo quem tantum impugnat? Eccelesia ergo rectissime canit: **Qui corporali jejunio vitia comprimunt.** Diabolus in temperantia & gulâ vitii omnibus pandit aditum, ideo gulam Ambrosius vocat, primum diaboli speculum: Hieronymus,